

Paskaidrojuma raksts un Rīgas domes priekšsēdētāja ziņojums par Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetu

Rīgas pilsētas attīstību pēc vairākiem straujas izaugsmes gadiem šobrīd raksturo ekonomiskās aktivitātes krasa samazināšanās, bezdarba pieaugums un darba samaksas pieauguma tempu kritums, vairākās nozarēs pat reālās darba samaksas samazināšanās. Ekonomikas lejupslīde jūtama visās pilsētas ekonomikas jomās, īpaši tirdzniecības, nekustamā īpašuma un pakalpojumu nozarēs, kuras pēdējos gados bija galvaspilsētas ekonomiskās attīstības dzinējspēks.

Ekonomiskās situācijas straujās pasliktināšanās dēļ 2009.gadā sagaidāma krasa pašvaldības budžeta ieņēmumu, it īpaši pašvaldības galvenā ieņēmumu avota – iedzīvotāju ienākuma nodokļa samazināšanās.

Ekonomikas lejupslīdes, darba samaksas un nodarbinātības krituma, kā arī nodokļu likmes samazināšanās no 25% līdz 23% rezultātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetā paredzami par 80 miljoniem latu vai 22,6% mazāki nekā 2008.gada budžetā. No šī samazinājuma 28,9 miljonus latu sastāda tā valsts pieņemto normatīvo aktu (nodokļa likmes samazinājuma, ar nodokli neapliekamā minimuma pieauguma un citu normatīvo aktu grozījumu) ietekme uz Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem, kas netiek kompensēta ar pašvaldības īpatsvara pieaugumu līdz 83% nodokļa sadalījumā.

Kopējie ieņēmumi Rīgas pilsētas 2009.gada pamatbudžetā paredzēti par 117,1 miljoniem latu vai 21,4% mazāki kā 2008.gada budžetā.

Pašreizējā ekonomiskās un finanšu krīzes situācijā Rīgas pilsētas pašvaldība ar īpašu atbildību un piesardzību plānoja 2009.gada budžeta izdevumu daļu, paredzot izdevumus tikai pašvaldības pamatfunkciju izpildei.

Pašvaldības struktūrvienības, sastādot 2009.gada budžeta izdevumu daļu, veica savu bāzes izdevumu vairākkārtīgu izvērtēšanu un būtisku samazināšanu atbilstoši budžeta situācijai un valsts pieņemtajiem normatīvajiem aktiem finanšu stabilizācijas un darba samaksas jomā.

Pašreizējos apstākļos īpaša nozīme tiek pievērsta sociālajai sfērai, ko nosaka ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un valsts politika sociālajā jomā, paredzot papildu sociālo izdevumu finansēšanu galvenokārt no pašvaldību budžetiem. Tādēļ arī šajā ārkārtas situācijā Rīgas pilsētas pašvaldība turpinās sociālās palīdzības programmas maznodrošinātajiem pilsētas iedzīvotājiem un budžeta iespēju robežās risinās jautājumu par iedzīvotāju nodrošināšanu ar mājokļiem.

Izglītības sektorā, valstij tikai daļēji nodrošinot pedagoģisko darbinieku pamata atalgojumu, pašvaldība savu iespēju robežās turpinās novirzīt līdzekļus izglītības darbinieku, it īpaši pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieku, atalgojumam, lai novērstu atalgojuma krasu samazināšanos šajā sektorā. Pašvaldība atbalstīs interešu izglītību tādā apmērā, lai nodrošinātu darbības

nepārtrauktību, nezaudējot iepriekšējos gados veiktos ieguldījumus cilvēkkapitālā un šīs jomas infrastruktūras izveidē.

Neraugoties uz ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, pilsētā joprojām saglabājas augsta nepieciešamība pēc investīcijām infrastruktūrā, īpaši transporta jomā. Arī šajos ārkārtas apstākļos Rīgas pilsētas pašvaldībai ir svarīgi pabeigt iesāktos investīciju projektus un nodrošināt pilsētas attīstībai akūti nepieciešamo projektu īstenošanu. 2009.gada budžetā investīciju programma paredzēta 27,9 miljonu latu apjomā – par 47,7% mazāka salīdzinājumā ar 2008.gadu.

Lai nodrošinātu līdzsvarotu finanšu attīstību vidējā termiņā un iekļautos valsts īstenojamajos ekonomiskās un finanšu stabilizācijas pasākumos, kā arī lai ievērotu valsts noteiktos pašvaldību finanšu darbības ierobežojumus ilgtermiņa saistību un īstermiņa aizņēmumu jomā, Rīgas pilsētas pašvaldība nedrīkst pieļaut budžeta deficīta pieaugumu.

Pašvaldības īstenojamā finanšu resursu vadība 2009.gadā nodrošinās budžeta un piesaistīto finanšu resursu taupīgu un racionālu izmantošanu. Rīgas pilsētas pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību vadības stratēģijas 2008.–2012.gadam ietvaros tiks turpināta iepriekšējos gados īstenojamā kredītu procentu riska samazināšanas politika, nodrošinot aizņēmumu apkalpošanas maksājumu stabilitāti.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžets

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžets izstrādāts, ievērojot likumos „Par pašvaldību budžetiem”, „Par pašvaldībām”, „Par budžetu un finanšu vadību”, „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”, „Par valsts budžetu 2009.gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta. Speciālais budžets ir budžeta daļa, kuras ieņēmumus veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi (privatizācijas fonda, dabas resursu nodokļa u.c.), ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, ziedojumi un dāvinājumi; speciālā budžeta izdevumi tiek segti no šiem ieņēmumiem.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekts (sākotnējais variants) tika izskatīts un akceptēts Rīgas domes Budžeta komisijas sēdēs, kas notika 2008.gada septembrī, oktobrī un novembrī, kā arī akceptēts Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komitejā 03.12.2008., un tā izskatīšana Rīgas domes sēdē bija paredzēta 09.12.2008. Ņemot vērā krīzes situāciju valstī un paredzamās izmaiņas un grozījumus valsts makroekonomiskajās prognozēs, valsts budžeta ieņēmumos un izdevumos (tajā skaitā sakarā ar ieņēmumu prognožu izmaiņām un valsts budžeta programmu izdevumu samazinājumu), Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekta izskatīšana tika atlikta.

Rīgas domes Budžeta komisijas 17.12.2008. sēdē tika apstiprināts jauns budžeta projekta sagatavošanas kalendārais grafiks, apstiprināti budžeta asinējumu limiti 2009.gada janvārim un izskatīts jautājums par atļauju

uzņemties jaunas īstermiņa vai ilgtermiņa saistības budžeta izpildītājiem noteiktā izdevumu limita ietvaros (atbilstoši Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.102 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2008.gada budžetu” pārejas noteikumiem).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekts (precizētais variants) tika sagatavots, ņemot vērā Saeimā 12.12.2008. pieņemtos likumus, tajā skaitā grozījumus likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam” un likumu „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” (likumā noteikts, ka izdevumi atlīdzībai 2009.gadā jāsamazina par 15%), kā arī Ministru kabineta 16.12.2008. noteikumus Nr.1064 „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2009.gadā”.

Rīgas domes Budžeta komisija 16.01.2009. sēdē izskatīja Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta projekta pārstrādāto – precizēto variantu (ar ieņēmumu un izdevumu samazinājumu pret sākotnēji akceptēto variantu), budžeta izpildītājiem noteica samazinātos finansējuma limitus 2009.gadam, akceptēja budžeta izdevumu kopējo apjomu 492,7 miljonu latu apmērā, kā arī tika noteikts, ka Rīgas domes pastāvīgajām komitejām līdz 23.01.2009. jāizskata budžeta izpildītāju priekšlikumi un precizējumi pa programmām noteiktā limita ietvaros.

Rīgas domes Budžeta komisijas 30.01.2009. sēdē tika izskatīti Rīgas domes pastāvīgo komiteju iesniegtie priekšlikumi, akceptētas budžeta projekta papildu izmaiņas, tajā skaitā palielinot izdevumu apjomu vēl par 5,97 miljoniem latu, un noteikts precizētais 2009.gada budžeta izdevumu kopējais apjoms 498,7 miljoni latu. Sēdē tika pieņemts lēmums, ka Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekta izskatīšana Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komitejā notiks 11.02.2009. Izskatot Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projektu un iesniegtos priekšlikumus, Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komitejā tika akceptētas budžeta projekta izmaiņas, tajā skaitā palielinājums pamatbudžeta ieņēmumos un izdevumos par 5,3 miljoniem latu un samazinājums speciālā budžeta ieņēmumos un izdevumos par 10,4 miljoniem latu. Rīgas domes sēdē 17.02.2009. (balsojot par iesniegtajiem deputātu priekšlikumiem) tika atbalstīts izdevumu palielinājums par 3,2 miljoniem latu un ieņēmumu samazinājums par 1,3 miljoniem latu.

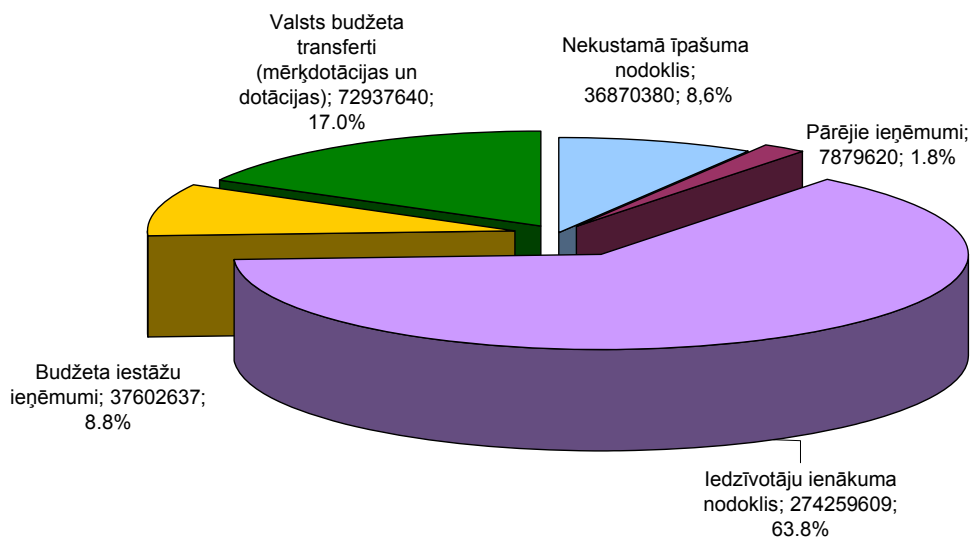
Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem atbilstoši ieņēmumu avotiem un budžeta ieņēmumu klasifikācijai ir Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetu” 1., 2., 4. un 9.pielikumā. Ieņēmumi 2009.gadam plānoti 474 206 147 lati, tajā skaitā pamatbudžets 429 549 886 lati un speciālais budžets 44 656 261 lats.

Informācija par budžeta izdevumiem ir Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetu” 1., 2., 3., 4. un 5.pielikumā, kā arī 6., 7., 8., un 9.pielikumā. Izdevumi 2009.gadam plānoti 496 783 904 latu apjomā, tajā skaitā pamatbudžets 452 127 643 lati un speciālais budžets 44 656 261 lats.

Pamatbudžets ir Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta galvenā daļa, un tā ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis un azartspēļu nodoklis), nenodokļu ieņēmumi (ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma, pašvaldības nodevas un naudas sodi), budžeta iestāžu ieņēmumi (ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi) un valsts budžeta transferti – mērķdotācijas pašvaldības budžetam, dotācijas pašvaldībai no valsts budžetā ministrijām apstiprinātajām programmām, kā arī dotācijas pašvaldībai Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai.

Valsts budžeta transferti – mērķdotācijas un dotācijas 2009.gadam plānotas 72,9 miljoni latu – 17% no kopējā pamatbudžeta ieņēmumu apjoma, tajā skaitā Eiropas Savienības struktūrfondu finansētajiem projektiem – 10,5 miljoni latu; tās plānotas atbilstoši aprēķiniem par ieņēmumiem konkrēto objektu finansēšanai. Valsts budžeta transfertu apjoms 2009.gadam ir par 37,1 miljonu latu mazāks kā 2008.gadā. Mērķdotācijas un dotācijas pedagogu darba samaksai, izglītības un kultūras pasākumiem precizētas un plānotas atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas un Kultūras ministrijas janvārī sniegtajai informācijai par finansējuma apjomiem 2009.gadam, un finansējums ir par 29,1 miljonu latu mazāks kā 2008.gadā. Pamatojoties uz Bērnu un ģimenes lietu ministrijas informāciju par valsts budžeta dotāciju 2009.gadam, Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu 1.klases skolēnu ēdināšanas nodrošināšanai budžetā iekļauts valsts budžeta finansējums – dotācija 0,75 miljoni latu (0,80 latu vienam skolēnam dienā). Arī valsts līdzfinansējums dzīvojamo telpu atbrīvošanas pabalstiem precizēts atbilstoši Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras 14.01.2009. sniegtajai informācijai, ka plānotais apjoms 2009.gadam ir 1,7 miljoni latu (2008.gadā valsts līdzfinansējums bija 7,5 miljoni latu).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta ieņēmumi Ls - 429 549 886

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta ieņēmumos lielākais īpatsvars ir iedzīvotāju ienākuma nodoklim (63,8%). Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu apjoms prognozēts 274,3 miljoni latu. Ieņēmumu samazinājums salīdzinājumā ar 2008.gada budžetā apstiprināto iedzīvotāju ienākuma nodokļa apjomu ir 80 miljoni latu (22,6%). No 01.01.2009. minimālā darba alga palielināta no 160 latiem līdz 180 latiem, un pašvaldības budžetā ieskaitāmā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu daļa palielinās no 80% uz 83%, kas palielina ieņēmumus, bet samazinājums saistīts ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu samazināšanos ekonomikas lejupslīdes procesu ietekmē, tajā skaitā darbinieku skaita un izdevumu samazinājumu atalgojumiem iestādēs un uzņēmumos, iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes izmaiņām no 25% uz 23%, kā arī pieņemtajiem normatīvajiem aktiem – ar nodokli neapliekamā minimuma palielināšanu, papildu atvieglojumiem invalīdiem, attaisnoto izdevumu paaugstināšanu par izglītību un ārstniecības pakalpojumiem no 150 latiem uz 300 latiem gadā u.c.

Rīgas pilsētas maksājumi Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā ir saistīti ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu un nekustamā īpašuma nodokļu ieņēmumu prognozēm un atkarīgi no Finanšu ministrijas aprēķiniem par visu Latvijas pašvaldību ieņēmumiem, katras pašvaldības finanšu nepieciešamības aprēķiniem un likuma „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu” nosacījumiem. Rīga ir vislielākais maksātājs šajā fondā, un 2009.gadā Rīgas pilsētai saskaņā ar Ministru kabineta 16.12.2008. noteikumiem Nr.1064 „Noteikumi par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda ieņēmumiem un to sadales kārtību 2009.gadā” jāiemaksā Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 52,7 miljoni latu. Kaut arī Rīgai prognozēts iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu apjoma samazinājums par 80 miljoniem latu, maksājumi Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 2009.gadā netiek samazināti, bet saglabāti 2008.gada līmenī.

Nekustamā īpašuma nodokļu ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetā prognozēti 36,9 miljonu latu apmērā – 8,6% no kopējā ieņēmumu apjoma. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi tiek aprēķināti, pamatojoties uz nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību pēc Valsts zemes dienesta datiem (vērtības samazinājums saistīts ar 2008.gadā apstiprināto jauno kadastrālo vērtību bāzi rūpniecības apbūves nekustamo īpašumu grupai), tādēļ nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu palielinājums ir tikai 0,2 miljoni latu. Saskaņā ar likumu „Par nekustamā īpašuma nodokli” jau ar 2008.gadu nodokļa likme ir 1% no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības un noteikts, ka nodokļa apmērs 2008., 2009. un 2010.gadā pie nemainīga nekustamā īpašuma lietošanas mērķa nedrīkst pārsniegt iepriekšējam taksācijas gadam aprēķināto par vairāk nekā 25%.

Budžeta iestāžu ieņēmumi (ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi) 2009.gada budžetā plānoti 37,6 miljoni latu – 8,8% no kopējā ieņēmumu apjoma. Ieņēmumu palielinājumu plāno Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departaments sakarā ar Ministru kabineta 14.10.2008. noteikumiem Nr.885 „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 13.jūlija noteikumos Nr.250 „Kārtība, kādā

veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu vai sociālās aprūpes iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem”””.

Pārējie ieņēmumi, kuru īpatsvars nepārsniedz 1,8% no kopējā ieņēmumu apjoma, prognozēti 7,8 miljoni latu, no tiem azartspēļu nodoklis – 4 miljoni latu, nodevas, soda naudas un citi ieņēmumi 1,4 miljoni latu un pārējie ieņēmumi 2,4 miljoni latu.

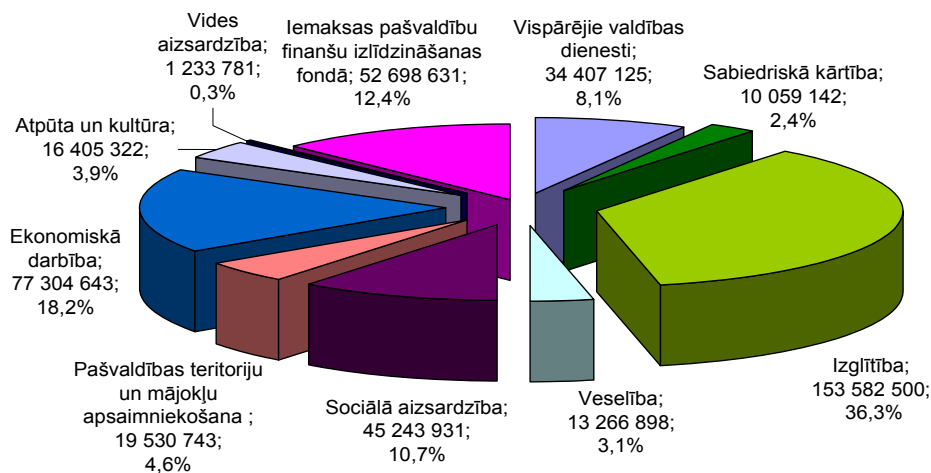
Rīgas pilsētas pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju, tajā skaitā pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, departamentu, sociālo dienestu uzturēšanai, pilsētas pasākumu finansēšanai, pilsētas infrastruktūras uzturēšanai, samaksai par pilsētas pasūtījumu veikšanu, pabalstiem maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, kā arī dotācijām pašvaldības sabiedriskajam transportam un citiem izdevumiem, kas paredzēti attiecīgajās pamatbudžeta programmās Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetu” 3.pielikumā. Iemaksas Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā ievērojami samazina ieņēmumu apjomu, kas paliek Rīgas pilsētas rīcībā, un 2009.gadā no pamatbudžeta plānoto ieņēmumu kopējā apjoma 429,5 miljoniem latu, samazinot to par maksājumiem Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā – 52,7 miljoniem latu, pašvaldības funkciju realizācijas finansēšanai paliek tikai 376,8 miljoni latu (par 117,1 miljonu latu mazāk kā 2008.gada budžetā).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžets veidots pēc programmu principa, paredzot finansējumu attiecīgu budžeta programmu realizācijai. Likumā par budžetu un finanšu vadību ir dots skaidrojums, ka „budžeta programma ir savstarpēji saistītu, uz kopīgu mērķi orientētu pasākumu vai pakalpojumu kopums, kurš tiek plānots, izpildīts, uzskaitīts un kontrolēts no budžeta finansētās institūcijās saskaņā ar šo likumu un par kuru izpildi atbild budžeta izpildītāji””.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta izdevumi

Ls 423 732 716

(bez investīciju programmas)

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekta sākotnējā variantā (pamatbudžeta ieņēmumi 538,7 miljoni latu un izdevumi 573,4 miljoni latu), kura izskatīšana un apstiprināšana Rīgas domes sēdē bija paredzēta 09.12.2008., jau tika veikts 2009.gada budžeta programmām aprēķināto bāzes izdevumu pārrēķins, samazinot izdevumus komandējumiem, kursiem un semināriem 50–100% apmērā, kā arī budžeta programmu izdevumi tika samazināti par 5%. Rīgas domes Budžeta komisijā 12.11.2008. tika pieņemts lēmums par papildu samazinājumu 5% apmērā administratīvajiem izdevumiem departamentiem, aģentūrām un citām izpildinstitūcijām, līdz ar to izpildinstitūcijām bāzes izdevumi kopumā samazināti par 10%.

Pārstrādājot budžeta projektu sakarā ar 2008.gada decembrī mainīto iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozi 2009.gadam un ieņēmumu apjoma samazinājumu par 80 miljoniem latu salīdzinājumā ar 2008.gada budžetu, ievērojot likumā „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā” noteikto finansējuma samazinājumu atlīdzībai, kā arī samazinot budžeta deficītu, Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta projekta precizētajā variantā izdevumi tika samazināti gandrīz visām programmām. Pamatbudžeta izdevumu finansējuma apjoms atsevišķām programmām tika samazināts par 50–70%. Rīgas domes Budžeta komisija izvērtēja un akceptēja budžeta finansējumus 2009.gada budžeta prioritātēm – izglītības, sociālās sfēras, satiksmes nodrošināšanas, satiksmes infrastruktūras un drošības nozares programmām, paredzot šo nozaru attiecīgajām programmām finansējumu 2008.gada līmenī vai samazinājumu tikai 10–20% apmērā. Pamatbudžeta izdevumu kopējais apjoms (bez investīcijām) 2009.gadam pēc priekšlikumu izskatīšanas un akceptēšanas Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komitejā, kā arī ņemot vērā deputātu priekšlikumus, kas tika iesniegti Rīgas domes sēdē 17.02.2009. un pieņemti balsojot, ir 423,7 miljoni latu, bet pamatbudžeta investīciju programmas apjoms 28,4 miljoni latu.

Vislielākais izdevumu apjoms 2009.gada pamatbudžetā plānots izglītībai – izglītības iestāžu uzturēšanas un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanas programmām. Izglītības nozarei paredzētais izdevumu apjoms (bez investīcijām) ir 153,6 miljoni latu, kas ir 36,3% no pamatbudžeta programmām paredzētā kopējā izdevumu apjoma, tajā skaitā valsts budžeta mērķdotācijas un dotācijas līdzekļi ir samazināti par 29,1 miljonu latu un ir tikai 60,5 miljoni latu (2008.gadā valsts budžeta finansējums bija 89,6 miljoni latu).

Izdevumi izglītībai ir Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta pārziņā esošo izglītības iestāžu izdevumi, izdevumi izglītības pasākumiem un Rīgas domes Kultūras departamenta pārziņā esošo bērnu mūzikas un mākslas skolu izdevumi, kurus atbilstoši budžeta klasifikācijai attiecina uz izglītības funkciju (nozari).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā izglītības nozares objektiem plānots finansējums 8,1 miljons latu, kas ir 28,5% no investīciju programmai paredzētā kopējā finansējuma apjoma 28,4 miljoniem latu. Izglītības objektu finansēšanai paredzēti līdzekļi arī no

speciālā budžeta – 8 miljoni latu no Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma privatizācijas fonda līdzekļiem.

Izglītībai kā prioritārai nozarei paredzētais finansējums (bez investīcijām) ir 86,8% no 2008.gada nozares budžeta finansējuma apjoma. Paredzēts turpināt maksāt piemaksas no pašvaldības budžeta pedagoģiskajiem darbiniekiem sākumskolās, pirmsskolas izglītības iestādēs, pamatskolās un vidusskolās, kā arī budžetā paredzēts pašvaldības līdzfinansējums 1.klases skolēnu ēdināšanai. Paredzēts arī finansējums pabalstu izmaksai 50 latu apmērā mēnesī vecākiem sakarā ar pirmsskolas vecuma bērnu nenodrošināšanu ar vietām Rīgas pirmsskolas izglītības iestādēs.

Valsts budžeta mērķdotācija pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas nodrošināšanai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 2009.gadam nav piešķirta. Pēc Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta aprēķiniem iztrūkstošā summa ir 7,86 miljoni latu. Lai nodrošinātu darba samaksu pirmsskolas izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem, finansējums 2009.gadā paredzēts no pašvaldības budžeta. Slēgta pamatbudžeta programma „Remontdarbi izglītības iestādēs”, jo šos izdevumus paredzēts segt no Rīgas domes Īpašuma departamenta ieņēmumiem par zemes nomu.

Sociālajai aizsardzībai Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta programmās (bez investīcijām) paredzēti izdevumi 45,2 miljoni latu – 10,7 % no pamatbudžeta izdevumu kopējā apjoma, no tiem palīdzībai Rīgas pilsētas iedzīvotājiem 2009.gada pamatbudžetā paredzēts finansējums 13,4 miljoni latu – 29,6% no sociālās aizsardzības nozarei paredzētajiem izdevumiem. Sociālās aizsardzības budžeta programmām, kas saistītas ar pabalstu izmaksām (palīdzība Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, pabalsti jaundzimušajiem rīdiniem, pabalsti aizgādņiem un aizbildņiem u.c.), kā arī bērnu, veco ļaužu uzturēšanās iestāžu, pansionātu, patversmju un sociālo dienestu uzturēšanas izdevumiem, ievērojot nozares prioritāti, finansējums paredzēts iepriekšējā gada līmenī vai samazināts ne vairāk kā par 10–15%.

Dzīvojamo telpu atbrīvošanas pabalstu programmai 2009.gada pamatbudžetā paredzēti 3,36 miljoni latu (samazinājums salīdzinājumā ar 2008.gada budžetu 11,7 miljoni latu), tajā skaitā 1,68 miljonu latu (50%) apmērā paredzēts valsts budžeta finansējums, arī pašvaldības finansējums plānots 1,68 miljoni latu (50%); 2008.gada budžetā kopējais finansējums bija 15 miljoni latu, tajā skaitā valsts finansējums 7,5 miljoni latu (50%) un pašvaldības finansējums 7,5 miljoni latu (50%).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā sociālās nozares objektiem plānotie līdzekļi ir 2,67 miljoni latu.

Pamatbudžeta finansējums satiksmes infrastruktūras, sabiedriskā transporta programmu realizācijai (budžeta klasifikācija – ekonomiskā darbība) plānoti 77,3 miljoni latu, kas ir 18,2% no pamatbudžeta kopējā izdevumu apjoma. Šo programmu izdevumi galvenokārt saistīti ar satiksmes infrastruktūru – pilsētas tiltu, ielu, ceļu, gājēju tuneļu, luksoforu uzturēšanu un finansējumu sabiedriskajam transportam. Finansējums šīm programmām (izņemot ielu seguma periodiskas atjaunošanas un iekškvartālu ceļu remontu

izdevumus), ievērojot prioritāti, plānots 2008.gada budžeta līmenī. Šai nozarei finansējums tiek paredzēts arī no speciālā budžeta līdzekļiem, un 2009.gadam valsts budžeta transferti – mērķdotācija no autoceļu fonda pašvaldības autoceļiem un ielām plānota 7,7 miljoni latu (mērķdotācija tika samazināta par 10,7 miljoniem latu, jo sākotnējā variantā bija paredzēts valsts budžeta finansējums 18,44 miljoni latu), kuru paredzēts izlietot izdevumiem, kas saistīti ar pilsētas ielu seguma rekonstrukciju.

Satiksmes infrastruktūras objektiem Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā plānoti 16,4 miljoni latu, kā arī finansējums 1 miliona latu apmērā paredzēts no Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma privatizācijas fonda (speciālā budžeta).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetā finansējuma apjoms dotācijai pilsētas sabiedriskajam transportam palielināts par 6,5 miljoniem latu un paredzēts 54,5 miljonu latu apmērā (tajā skaitā arī zaudējumu segšanai, kas saistīti ar Rīgas domes noteiktajām braukšanas maksas atlaidēm pasažieru pārvadāšanai). Valsts budžeta mērķdotācija pasažieru regulāriem pārvadājumiem speciālajā budžetā plānota 7,45 miljonu latu apmērā.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas izdevumiem plānoti 19,5 miljoni latu – 4,6% no pamatbudžeta kopējā izdevumu apjoma. Finansējums paredzēts pašvaldības teritoriju un pilsētai piederošo dabas pamatņu sakopšanai, kapsētu teritoriju uzturēšanai, Rīgas domes Komunālā departamenta, Rīgas priekšpilsētu (rajonu) izpilddirekciju un Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” izdevumiem. Šīs nozares budžeta programmas neattiecas uz prioritātēm, tādēļ lielākajai daļai no programmām salīdzinājumā ar 2008.gada budžetu samazināts finansējums par 30–50%. Lai nodrošinātu apgaismojumu nakts stundās, finansējums Rīgas pašvaldības aģentūrai „Rīgas gaisma” samazināts tikai par 20%.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā šīs nozares objektiem plānoti 0,2 miljoni latu.

Vides aizsardzības nozarei 2009.gada pamatbudžetā plānots finansējums 1,2 miljoni latu – 0,3% no kopējā izdevumu apjoma. Nozares programmām salīdzinājumā ar 2008.gada budžetu samazināts finansējums par 46,1%.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā vides nozares objektiem plānoti 0,2 miljoni latu.

Rīgas domes Vides departamenta pārziņā esošo institūciju un pasākumu finansēšana paredzēta arī no speciālā budžeta programmām, tajā skaitā pilsētas apstādījumu uzturēšanai un atjaunošanai paredzēts 0,31 miljons latu.

Speciālā budžeta sastāvdaļa – dabas resursu nodoklis (īpašiem mērķiem iezīmēti līdzekļi) plānots 0,37 miljonu latu apmērā un atbilstoši likumam „Par dabas resursu nodokli” ieņēmumi novirzāmi ar vides aizsardzību saistītu izdevumu finansēšanai; šos līdzekļus saskaņā ar nolikumu, izskatot iesniegtos projektu pieteikumus, attiecīgo projektu vai pasākumu realizācijai piešķir no Rīgas vides aizsardzības fonda.

Atpūtas un kultūras nozares programmām Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetā plānots finansējums 16,4 miljoni latu, kas ir 3,9% no pamatbudžeta izdevumu kopējā apjoma. Uz šo nozari attiecināmas Rīgas

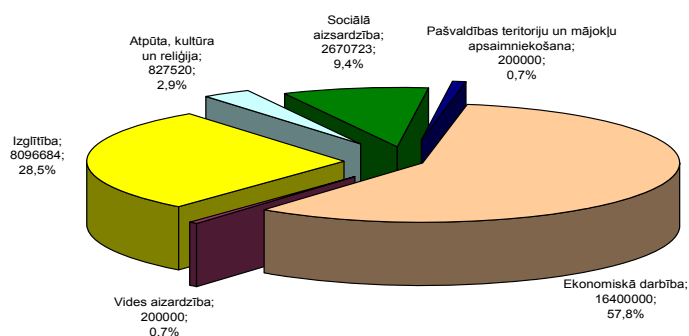
domes Kultūras departamenta pārziņā esošās kultūras iestāžu un pasākumu programmas, kā arī ar sportu saistītās Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta pārziņā esošās sporta programmas un pasākumi, dotācija SIA „Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs”, kā arī Rīgas pašvaldības aģentūrām „Mežaparks”, „Rīgas pieminieklju aģentūra”, „Rīgas dārzi un parki”, „Rīgas kultūras aģentūra” un „Reģionālais sporta centrs „Anniņmuiža””. Nozares programmām salīdzinājumā ar 2008.gada budžetu samazināts finansējums par 20–70%.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programmā atpūtas un kultūras nozares objektiem plānoti 0,8 miljoni latu, bet no speciālā budžeta Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma privatizācijas fonda līdzekļiem – 5 miljoni latu (Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātra ēku kompleksa rekonstrukcijai un restaurācijai).

Sabiedriskajai kārtībai 2009.gadā paredzēts 10,1 miljons latu – 2,4% no pamatbudžeta kopējā izdevumu apjoma, tajā skaitā Rīgas pašvaldības policijai, ņemot vērā sabiedriskās kārtības nodrošināšanas prioritāti, paredzēts finansējums 9 miljoni latu – 89,4% apmērā no 2008.gada budžeta finansējuma apjoma.

Izvērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžeta ieņēmumu samazinājumu, finansiālās iespējas, pieņemtos Rīgas domes lēmumus un Rīgas pilsētas ilgtermiņa saistību limitus investīcijām, pamatbudžeta investīciju programma 2009.gadam akceptēta 28,4 miljonu latu apmērā (sākotnējais variants 62,75 miljoni latu, kas tika akceptēts 2008.gada decembrī, samazināts par 54,6%), un izdevumu apjoms investīcijām ir 6,3% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem (Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada budžetu” 7.pielikums).

Rīgas pilsētas pašvaldības 2009.gada pamatbudžeta investīciju programma- Ls 28 394 927

Lielākais investīciju finansējuma apjoms 16,4 miljoni latu paredzēts ekonomiskajai darbībai (satiksmes infrastruktūrai – tiltu, tuneļu un citu infrastruktūras objektu projektēšana, izbūve un rekonstrukcija), no tiem Austrumu maģistrāles projektēšanai un būvniecībai 5,45 miljoni latu, Krišjāņa Valdemāra ielas un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgla projekta izstrādei un

būvniecībai 4 miljoni latu, Dienvidu tilta 3.kārtas no Bauskas ielas līdz Ziepiņkalna ielai būvniecībai 6,65 miljoni latu, trolejbusu galapunkta pārcelšanai no Strēlnieku laukuma 0,3 miljoni latu.

Investīciju programmā finansējums izglītības nozares objektiem ir 8,1 miljons latu, tas galvenokārt paredzēts izglītības iestāžu ēku rekonstrukcijai, tajā skaitā Rīgas 2.vidusskolas ēkas Krišjāņa Valdemāra ielā 1 rekonstrukcijai – 5,47 miljoni latu, Bērnu mūzikas skolas ēkas Kronvalda bulvārī 8 rekonstrukcijai – 1,1 miljons latu, pirmsskolas izglītības iestādes „Blāzmiņa” ēkas Skuju ielā 14 renovācijai – 1,31 miljons latu, pārējiem izglītības nozares objektiem – 0,21 miljons latu.

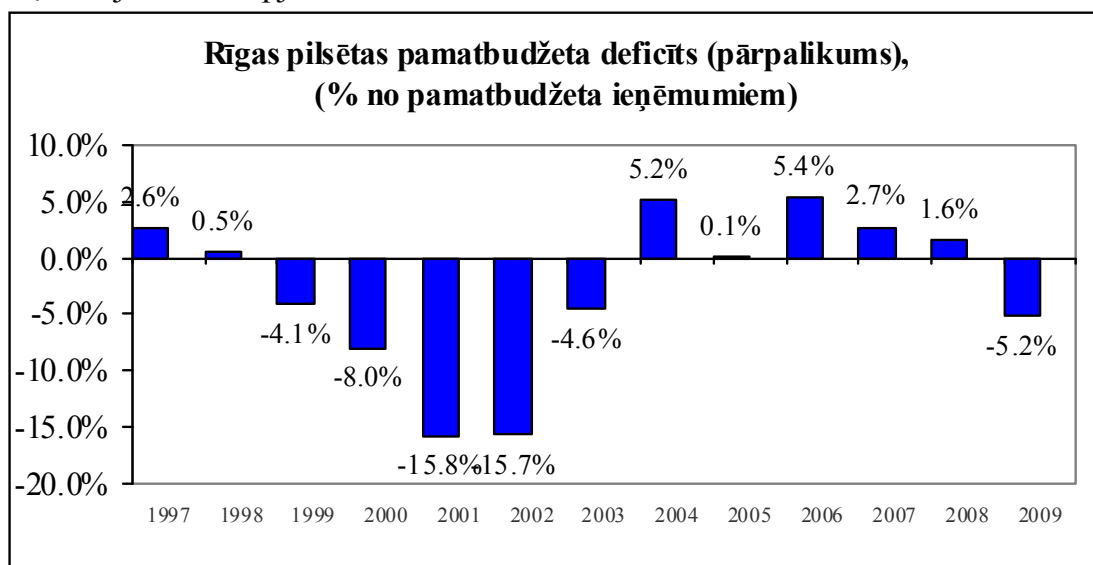
Sociālās aizsardzības nozares objektiem paredzēti 2,67 miljoni latu, tajā skaitā sociālās dzīvojamās mājas Lomonosova ielā būvniecībai – 2,25 miljoni latu, Dienas aprūpes centra izveidei (300 bezpajumtniekiem) Rīgas Latgales priekšpilsētā – 0,35 miljoni latu un vides pieejamības nodrošināšanas programmai – invalīdu pacēlāju izbūvei – 0,07 miljoni latu.

Atpūtas un kultūras objektiem paredzēti 0,83 miljoni latu – ēku kompleksa Uzvaras bulvārī 10, Ojāra Vācieša ielā 2 rekonstrukcijas projekta (2.daļas) izmaiņu projekta izstrādei un pārskatīšanai.

Vides aizsardzības nozares objektiem paredzēti 0,2 miljoni latu – Dzegužkalna parka rekonstrukcijas 2.kārtai.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai paredzēti 0,2 miljoni latu – dzīvojamo māju pievienošanai pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem.

Panākot Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta izdevumu būtisku samazināšanu – par 19,1%, salīdzinot ar 2008.gada budžetu, plānotais pamatbudžeta deficīts sastāda 22,6 miljonus latu jeb 5,2% no pamatbudžeta ieņēmumiem. Pamatbudžeta deficīts 2009.gada budžetā ir izveidojies galvenokārt tādēļ, ka, krasi samazinoties nodokļu ieņēmumiem, pašvaldībai jānodrošina iemaksas Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 52,7 miljonu latu apjomā un līdzfinansējums Eiropas Savienības projektu īstenošanai 15,5 miljonu latu apjomā.

Rīgas pilsētas pašvaldības aizņēmumu saistību kopapjomu 2009.gadā ietekmēs budžetā plānoto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu finansēšanai piesaistītais aizņēmums, kā arī jau saņemto aizņēmumu apjoms no vietējām un starptautiskajām finanšu institūcijām.

Rīgas pilsētas pašvaldības kopējais aizņēmumu saistību apjoms 01.01.2009. plānots 101,6 miljonu latu apmērā, tajā skaitā 5,3 miljonus latu veido Rīgas ūdens un apkārtējās vides projekta realizācijā ieguldītā aizņēmuma atlikums, bet 96,3 miljonus latu – aizņēmumu saistības, kuras radušās sakarā ar investīciju programmas projektu un Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu finansēšanu, kā arī ilgtermiņa saistību pārfinansēšanu.

2009.gadā plānots ņemt aizņēmumu 15,5 miljonus latu, kurš tiks izmantots budžeta programmā „Līdzfinansējums Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem” plānoto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu finansējuma nodrošināšanai. Ņemot vērā 2009.gadā paredzētās aizņēmumu daļu atmaksas un plānoto jauno aizņēmumu, Rīgas pašvaldības kopējais aizņēmumu saistību apjoms 01.01.2010. varētu pieaugt līdz 115,1 miljonam latu.

Domes priekšsēdētājs

J.Birks